

Latvijas Dizaina padome
2021.gada 13. oktobrī plkst.15.00, Team tiešsaistē

Protokols Nr. 6./2021

Piedalījās: Ingūna Elere, Barbara Freiberga, Ina Ločmele, Dzintra Purviņa, Jānis Brants, Angelīna Bekasova, Barbara Ābele, Inese Baranovska, Inese Malašenoka, Marina Blaške, Lilita Sparāne, Dita Danosa, Ilze Kupča.

Vadīja: Evelīna Ozola

Dienaskārtība

1. Diskusija par Dizaina padomes rīcību saistībā ar dizaina konkursiem/iepirkumiem Rīgas pašvaldībā.
2. Latvijas Dizaina stratēģija 2021- 2027.
3. Izglītības kartēšanas un starptautisko pasākumu kartēšanas darba grupu ziņojumi par paveikto;
4. Jaunumu apskats.

• Diskusija par Latvijas Dizaina padomes rīcību saistībā ar dizaina konkursiem/iepirkumiem Rīgas pašvaldībā

E.Ozola: iepazīstina ar situāciju, kur nesen Rīgas Dome prezentēja sabiedriskā transporta jauno pieturvietu dizainu. Aicina vērst uzmanību iepirkuma procesam – š.g. maijā tika izsludināta cenu aptauja, kas ilga vienu nedēļu, pēc tam būvprojekts bija jāizstrādā 45 dienās, līgumcena — 10 000 eiro. Šāds nesamērīgi īss termiņš neļauj novērtēt lietotāju vajadzības, izvērst prototipu izstrādi un testēšanu pilsētvidē.

E.Ozola: apkopo klātesošo padomes locekļu viedokļus un tiek nolemts gatavot vēstuli Rīgas Domei, skaidrojot iepirkumu procedūru nesaderību ar reālo situāciju, norādot, cik būtisks ir adekvāts pieteikumu pieņemšanas termiņš, kā arī, skaidrojot dizainera lomu kvalitatīvas pilsētvides veidošanas procesā. Būtiski uzsvērt, ka svarīga ir domāšana un procesa rezultāts.

• Dizaina nozares stratēģija 2021- 2027

E.Ozola: apkopo Dizaina padomes klātesošo viedokļus par Dizaina stratēģijas 2021-2027 ilgtermiņa vīzijas formulējumu un vienojas par gala redakciju - *Latvijā tiek pilnvērtīgi izmantotas dizaina daudzveidīgās iespējas un inovāciju potenciāls, lietojot to kā stratēģisku rīku tautsaimniecības izaugsmei, indivīdu un sabiedrības labbūtībai, kā arī kultūras identitātes un valsts tēla veidošanai.*

D.Danosa: norāda, ka Latvijas Dizaina stratēģijas auditorija ir ļoti plaša un katra sadaļa uzrunā atsevišķus lietotājus. Pastāsta, ka BEDA apspriedēs dizains tiek raksturots šādi, dizains kā domāšanas veids, process un gala rezultāts stratēģiskajā un taktiskajā līmenī.

E.Ozola: apkopo Dizaina padomes klātesošie domas par Dizaina stratēģijas mērķi un vienojas, ka tam būtu jābūt izteiktam vienkāršā valodā un īsā formulējumā.

• Izglītības kartēšanas un starptautisko pasākumu kartēšanas darba grupu ziņojumi par paveikto

E.Ozola: atgādina, ka pagājušajās Dizaina padomes tikšanās reizē tika izveidotas divas darba grupas:

- 1) *Starptautisko dizaina pasākumu kartēšana*

Darba grupas dalībnieki: Evelīna Ozola, Barbara Freiberga, Dita Danosa, Dzintra Purviņa

2) Dizaina izglītības sistēmas kartēšana

Darba grupas dalībnieki: Līga Lētiņa, Jānis Brants, Barbara Ābele, Dzintra Purviņa, Maija Rozenfelde, Inese Baranovska, Ilze Kupča.

E.Ozola izstāsta par starptautisko pasākumu kartēšanas darba grupā paveikto, un atzīmē atjaunoto D.Danosas iepriekš gatavoto dizaina izstāžu un pasākumu sarakstu. E.Ozola aicina Dizaina padomes dalībniekus atzīmēt tos pasākumus tabulā, kuri ir pieredzē bijuši veiksmīgi, un kur nodibināta sadarbība, kā arī atzīmēt tos, kuri vairs nav aktuāli vai nav bijuši pietiekoši vērtīgi.

D.Danosa: rosina neieklāut konferences. Iesaka veidot atsevišķu sarakstu ar tiem nozares apbalvojumiem, kur atpazīstamības dēļ būtu vērts pieteikties.

Ilze Kupča: prezentē otrās darba grupas paveikto, iepazīstinot ar dizaina izglītības kartēšanu. Stāsta par “Mākslas nozares struktūras dizaina un radošo industriju sektorā iekļauto profesiju” karti. Norāda, ka ir vērts pie tās pastrādāt, domājot par tām kvalifikācijām, kas šobrīd tiek īstenotas skolās. Savukārt Latvijas Nacionālajā kultūras centrā notiek izglītības iestāžu kartēšana atbilstoši to ģeogrāfiskai atrašanās vietai. Kopumā šobrīd ir radītas ap desmit šādām kartēm visā Latvijā (zemāk - 2018.gada karte). I.Kupča norāda, šādu kartēšanu varētu pasūtīt. Rosina sākt ar to, ka tiek apzināts tas, kas jau ir sakārtots un papētīts, un kā to iespējams papildināt. Tā ir struktūra, kam var piesaistīt skolas.

B.Ābele: iesaka kartēšanu veidot, balstot uz Latvijas kontūrkartes, vien vienojoties par pētīšanas līmeņiem. Katru karti pavadoša būtu tabulas ar rādītājiem un rādītāju kritērijiem.

E.Ozola: uzskata, ka ģeogrāfiska karte ir viena no metodēm un to atbalsta. Bet vienlaikus vēlas izzināt par iegūstamajām klasifikācijām izglītības iestādēs, piemēram, kur var studēt produktu dizainu?

I.Kupča: norāda, ka šāda informācija tiek uzkrāta “Mākslas nozares struktūras dizaina un radošo industriju sektorā iekļauto profesiju kartē”.

https://registri.visc.gov.lv/profizglitiba/dokumenti/nozkval/NKSK_maksla.pdf.

IZM veido šādas klasifikatoru kartes. Norāda, ka profesionālais sektors ir vienīgais, ko attēlo kartēs, bet akadēmisko izglītību tā neatspoguļo. Rosina iekļaut tajā arī akadēmisko izglītību. Atzīmē, ka šī IZM karte ir grūti uztverama.

D.Danosa: rosina vispirms vispārējo informāciju atainot ģeogrāfiski, norādot iespējamo specializāciju.

E.Ozola: rosina sarunu par to, kam būtu jāuzņemas kartēšanas procesa virzīšana.

D.Danosa: norāda, ja dizaina nozarei būtu savs NEP, tam būtu pienākums dizaina lauku nokartēt.

Dz.Purviņa: jautā, vai jaunās modulārās programmas varētu tikt tālāk pielietotas arī dizaina jomas mūžizglītībā?

I.Kupča: skaidro, ka visas skolas izmanto vienādas modulārās programmas. Tajos gadījumos, kad skola novērtē, ka pedagogu kapacitāte ir atbilstoša un, ka ar šo saturu varētu ieinteresēt arī citus, tās ir iespējams piemērot arī mūžizglītībai.

Dz.Purviņa: atgādina par līdzšinējo sadarbību ar VISC, īstenojot “Mākslas nozares struktūras dizaina un radošo industriju sektorā iekļauto profesiju karti”, un aicina atjaunot sarunas par kartējuma veidošanu arī augstākajā izglītībā.

L.Sparāne: norāda, ka IZM šobrīd notiek izglītības reforma un rosina sazināties ar augstākās izglītības departamenta vadītāju, varbūt IZM var rast finansējumu izglītības kompetenču sakārtošanai.

L.Sparāne aicina sazināties ar Latvijas Darba devēju konfederāciju par veikto profesionālo skolu kartēšanu. Norāda, ka projekta *Demola* studentiem var piedāvāt veikt atsevišķus nelielus darbiņus, bet tomēr nav iespējams uzticēt īstenot pilnībā pamatīgu projektu, jo tam ir nepieciešams atbilstošs finansējums un eksperti.

• Jaunumu apskats

I.Baranovska: aicina uz Dekoratīvās mākslas un dizaina muzeju (Skārņu ielā 10, Rīgā), kur sadarbībā ar VV *Foundation* un Hermana Niča fondu (*Hermann Nitsch Foundation*), tiks atklāta austriešu mākslinieka, laikmetīgās mākslas pamatlicēja Hermana Niča (*Hermann Nitsch*) personālizstāde “Orgiju un mistēriju teātris”.

D.Danosa: izstāsta par kopīgi noorganizēto Baltijas valstu dizaina izstādi “Tactile Baltics” Londonā Dizaina festivālā, Šordičā, iecienītā kultūras pasākumu vietā — galerijā *Dray Walk*. Izstāde tika iekļauta Londonas dizaina festivāla oficiālajā programmā no 18.septembra līdz 3.oktobrim, un to apmeklēja ap 2500 interesentu, tostarp visu trīs valstu vēstnieki, arī Zviedrijas vēstnieks. Izstādē katra valsts eksponēja 12 darbus, no kuriem seši kolekcionējamā dizaina darbi tika ietverti katras valsts virtuālajā dizaina kolekcijā *Adorno London 2021*, vienlaikus bija skatāmi arī digitāli.

Izstādes veiksmes pamatā ir lēmums par Lielbritānijas PR aģentūras algošanu, kā arī stratēģiski labi izvēlēta lokācijas vieta. D.Danosa stāsta, ka no divpadsmit izstādes darbiem 6 bija jaunradīti, kas arī bija mērķis – rosināt un atbalstīt jaunradi. D.Danosa norāda, ka dalība šajā izstādē ir zīmīgs noslēgums LDC deleģējuma līgumam, kas bija 3 gadu garumā,

E.Ozola: iepazīstina ar jaunu Dizaina padomes locekli Marinu Blaški, kura pārstāv Valsts kanceleju.

M.Blaške: pasakās par iespēju darboties Latvijas Dizaina padomē, un saredz Dizaina padomē lielu potenciālu.

Dz.Purviņa: jautā Valsts kancelejai par dizainera amatu valsts pārvaldē, kas tika detalizēti apspriests un virzīts Valsts kancelejā pirms vairāk nekā diviem gadiem un kurā iesaistījās Dizaina padomes pārstāvji. Izsaka kritiku jaunajam Tiesību aktu portālam (TAP), jo ir grūti uztverams, nepārdomāts dizains, ir daudz informācijas un tajā ir grūti orientēties. Jautā, vai ir piedalījušies dizaineri tā izstrādē.

M.Blaške: Skaidro, ka dizainera amata ieviešana valsts pārvaldē ir aktuāla. Nepieciešamā dokumentācija ir izskatīta Ministru kabinetā un gaida Saeimas lēmumu. Arī profesiju klasifikatorā tiks iekļauts dizainera profesijas amata apraksts, tā kā tas notiek paralēli ar darbības izvērtēšanu, tāpēc šis process ir lēnāks. M.Blaške stāsta, ka TAP portālu pamatā izstrādāja lietveži un juristi. Aicina arī Kultūras ministrijas iesūtīt priekšlikumus uzlabojumiem.

Dz.Purviņa: izsaka M.Blaškei pateicību par skaidrojumu un iedrošinājumu apkopot ieteikumus TAP portāla uzlabojumiem.

Sanāksme tiek slēgta plkst. 17:40

Protokolēja I. Ločmele

Latvijas Dizaina padomes priekšsēdētāja

E. Ozola